

Anna Spoz

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
e-mail: aspoz@kul.lublin.pl

KAPITAŁ ZAKŁADOWY W SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ SPÓŁEK Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

SHARE CAPITAL IN FINANCIAL REPORTING OF LIMITED LIABILITY COMPANIES

DOI: 10.15611/pn.2017.484.16

JEL Classification: G11, M41, M51

Streszczenie: Kapitał podstawowy jest elementem kapitału własnego o zasadniczym znaczeniu. W spółkach z o.o. określany jest jako kapitał zakładowy. Celem artykułu jest omówienie miejsca i zakresu informacji o kapitale zakładowym prezentowanych w sprawozdaniach finansowych spółek z o.o. w świetle uregulowań prawnych obowiązujących w latach 1991-2017 oraz ich wpływ na jakość i użyteczność informacji o kapitale podstawowym. Metodami wykorzystanymi w niniejszym opracowaniu były studia literaturowe obejmujące pozycje książkowe oraz regulacje prawne obowiązujące w latach 1991-2017. Zastosowano także metodę opisu, dedukcji i syntezy. Analiza wykazała, że w badanym okresie liczba i zakres ujawnień o kapitale zakładowym zwiększały się. Obowiązki sprawozdawcze w tym zakresie uzależnione są od zakwalifikowania jednostki do odpowiedniej kategorii podmiotów (tj. mikro, małych oraz pozostałych jednostek) i od decyzji kierownictwa o zastosowaniu uproszczeń przewidzianych przepisami prawa.

Słowa kluczowe: kapitał podstawowy, kapitał zakładowy, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, sprawozdanie finansowe.

Summary: Share capital is an element of equity of an entity of fundamental importance. For limited liability companies it is defined as share capital. It provides information about who owns the unit and who has the right to the effects of its activity. It also shows the value of property entrusted by its owners. The purpose of this article is to introduce the scope of information about share capital presented in financial statements of limited liability companies in the light of legal regulations in years 1991-2017 and the usability of information of share capital. The methods used in this study were literature studies, including law regulations in years 1991-2017. The method of description, analysis and synthesis was also applied. Conclusions: The analysis showed that in the considered period of time the number and scope of revealed information about share capital increased. Reporting obligations in this area depend on the category of entity: micro, small or other entities.

Keywords: initial capital, share capital, limited liability company, financial statement.

1. Wstęp

Prowadzenie działalności na każdym etapie cyklu życia przedsiębiorstwa wymaga określenia źródeł jej finansowania. Szczególne znaczenie w tym zakresie mają kapitały własne. Ze względu na fakt, że są to długoterminowe, mało wymagalne zobowiązania jednostki wobec jej właścicieli, ich wysokość i struktura determinują sytuację majątkową i finansową podmiotu. Z punktu widzenia inwestorów odzwierciedla ich prawa własnościowe do majątku przedsiębiorstwa po uwzględnieniu praw do tego majątku osób trzecich (otoczenia) [Gmytrasiewicz, Karmańska 2002, s. 52].

Ze względu na kryterium źródła pochodzenia składników, które tworzą kapitał własny, można podzielić je na [Walińska i in. 2016 s. 28]:

- powierzone, a więc takie, które jednostka otrzymała od jej właścicieli;
- samofinansujące (kapitały samofinansowania) będące rezultatem prowadzonej działalności. Ich wysokość determinowana jest decyzjami gospodarczymi kierownictwa firmy (np. zysk netto) oraz jej właścicieli (np. w zakresie podziału wypracowanego zysku netto);
- inne kapitały, wynikające z zasad rachunkowości jednostki (np. kapitał z aktualizacji wyceny środków trwałych).

W momencie rozpoczynania działalności gospodarczej kapitał własny jednostki w całości tworzą składniki powierzone, stanowiące jej kapitał podstawowy.

Kapitał zakładowy ma dla przedsiębiorstwa zasadnicze znaczenie. Po pierwsze, ukazuje wartość majątku wniesionego lub zadeklarowanego przez właścicieli w momencie zakładania firmy. Po drugie, dostarcza informacji o tym, kto jest właścicielem jednostki oraz kto i w jakim stopniu ma prawo korzystać z efektów jej działalności. W sposób istotny wpływa na stabilność i siłę ekonomiczną jednostki, gdyż jako składnik kapitału własnego finansuje działalność bezterminowo, z reguły bowiem wraca on do właścicieli w momencie likwidacji firmy, po spłacie roszczeń wobec innych, zewnętrznych podmiotów (wierzycieli). Przyjęło się także uważać, że stanowi bilansowy „bufor” łagodzący straty jednostki oraz zabezpiecza interesy wierzycieli na wypadek niewypłacalności jednostki [Walińska i in. 2016, s. 30]. W zależności od formy organizacyjnoprawnej jednostki przyjmuje on różne nazwy. W przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością nazywany jest kapitałem zakładowym.

Celem artykułu jest prezentacja miejsca i zakresu informacji o kapitale zakładowym w sprawozdaniach finansowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością w świetle uregulowań prawnych obowiązujących w latach 1991-2017 oraz analiza ich wpływu na jakość i użyteczność informacji o kapitale podstawowym. Metodami badawczymi wykorzystanymi w niniejszym opracowaniu były studia literaturowe obejmujące pozycje książkowe oraz regulacje prawne obowiązujące w latach 1991-2017. Zastosowano także metodę opisu, dedukcji i syntezy.

2. Pojęcie i istota kapitału zakładowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

W spółce z ograniczoną odpowiedzialnością kapitał zakładowy jest składnikiem kapitału własnego o szczególnym znaczeniu. Umożliwia powstanie przedsiębiorstwa i prowadzenie działalności, gdyż zapewnia środki niezbędne do jego funkcjonowania. W chwili rozpoczęcia działalności stanowi jedyne źródło jej finansowania.

W ujęciu wartościowym kapitał zakładowy przedstawia majątek, który udziałowcy w postaci środków pieniężnych, nieruchomości, ruchomości itd. zdecydowali się przeznaczyć na działalność i rozwój jednostki. Stanowi zatem swego rodzaju zobowiązanie spółki wobec jej właścicieli. Określa także, kto i w jakim procencie ma prawo do korzystania z efektów jej działania.

W spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością ma charakter obligatoryjny. Wkłady na kapitał zakładowy muszą być wniesione do spółki w całości przed złożeniem wniosku o jej rejestrację. Z chwilą wniesienia stają się one własnością spółki, która ma prawo dysponować nimi w dowolny sposób, oczywiście pod warunkiem, że jest to zgodne z celami działalności jednostki, które zostały określone w jej umowie.

W art. 154 § 1 kodeksu spółek handlowych określona została minimalna wartość kapitału zakładowego sp. z o.o., która od 2009 r. wynosi 5000 zł. Nie wyznaczono jednak jego górnej granicy, pozostawiając tę decyzję w gestii samych przedsiębiorców [Ustawa z 15 września 2000, art. 154]. Minimalna wartość pojedynczego udziału została ustalona na poziomie 50 zł. Kapitał zakładowy można dzielić na udziały o równej bądź o nierównej wartości nominalnej [Ustawa z 15 września 2000, art. 152]. Wysokość udziału poszczególnych właścicieli w kapitale zakładowym może być mniejsza niż wartość aktywów wniesionych przez nich do spółki. Nadwyżka ta nazywana jest agio i wykazywana jako kapitał zapasowy [Hejnar, Micherda 2011, s. 38].

Kapitał zakładowy wykazywany jest w bilansie w wartości nominalnej udziałów, której wysokość określona została w umowie lub statucie jednostki. Nie jest zatem uzależniony od wyceny aktywów i zobowiązań firmy. Kapitał zakładowy jest nienaruszalny, co oznacza jego stałość i sformalizowany tryb zmiany jego wartości. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić poprzez: podwyższenie kapitału zakładowego ze środków własnych spółki, podwyższenie kapitału zakładowego ze środków udziałowców spółki, przeniesienie nadwyżki z wydania udziałów za cenę wyższą od nominalnej na kapitał zakładowy [Seredyński i in. 2015].

Podwyższenie kapitału podstawowego spółki ze środków własnych uregulowane zostało w art. 260 § 1 kodeksu spółek handlowych. Zgodnie z jego zapisami operacja ta polega na przeniesieniu na kapitał zakładowy środków z kapitału zapasowego i/lub rezerwowego utworzonych z zysku spółki. Podniesienie kapitału zakładowego z reguły wiąże się ze zmianą umowy spółki, chyba że w umowie spółki widnieje zapis, że podwyższenie kapitału do określonej wartości nie stanowi zmiany umowy spółki. Podwyższenie kapitału zakładowego spółki ze środków udziałowców może zostać dokonane na dwa sposoby: poprzez zwiększenie wartości udziałów wspólni-

ków lub/i zwiększenie liczby udziałów posiadanych przez wspólników [Seredyński i in. 2015]. Wpłaty na kapitał podstawowy do czasu rejestracji podwyższenia kapitału w KRS mogą być wykazywane w pasywach bilansu jako „pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe”.

Spółka może także podjąć decyzję o obniżeniu kapitału zakładowego. Zmniejszenie wartości kapitału podstawowego analogicznie do podwyższenia wymaga podjęcia uchwały określającej wartość obniżenia, sposób jego dokonania oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego wspólnikowi za umorzony udział. Oczywiście, wysokość powstałego w ten sposób kapitału zakładowego nie może być niższa niż 5000 zł. Obniżenia kapitału podstawowego w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością można dokonać na drodze:

- zmniejszenia liczby udziałów,
- zmniejszenia wartości udziałów,
- umorzenia udziałów.

Umorzenie udziałów, zgodnie z zapisami art. 199 kodeksu spółek handlowych, może dokonać się za zgodą wspólnika, czyli na zasadzie obopólnego porozumienia (umorzenie dobrowolne), lub bez zgody wspólnika, w sytuacji gdy spółka dostała takie uprawnienia na mocy obowiązujących przepisów kodeksu spółek handlowych lub na podstawie zapisów umowy spółki (umorzenie przymusowe), oraz w razie ziszczenia się określonego zdarzenia, czyli tzw. umorzenie warunkowe (automatyczne).

Dbając o realizację funkcji gwarancyjnej kapitału zakładowego, ustawodawca zobligował zarząd spółki do niezwłocznego poinformowania wierzycieli o obniżeniu kapitału zakładowego. Ci z nich, którzy w ciągu trzech miesięcy od daty ogłoszenia wnieśli sprzeciw, powinni być przez spółkę zaspokojeni lub zabezpieczeni. Zasady tworzenia i wykorzystania w kapitału zakładowego w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Źródła tworzenia i sposoby wykorzystania kapitału zakładowego w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

Źródła tworzenia kapitału zakładowego	Sposoby wykorzystania kapitału
<ul style="list-style-type: none"> • równowartość udziałów pieniężnych i wkładów niepieniężnych wniesionych przez poszczególnych wspólników, • podwyższenie kapitału w drodze objęcia nowych udziałów, • przekształcenie kapitału zakładowego spółki akcyjnej w kapitał udziałowy spółki z o.o., • zysk przeznaczony na umorzenie udziałów 	<ul style="list-style-type: none"> • pokrycie straty netto przewyższającej sumę innych kapitałów (zapasowego i rezerwowych) – do 50% wartości kapitału zakładowego, • umorzenie udziałów, • przekształcenie kapitału zakładowego spółki z o.o. w kapitał zakładowy spółki akcyjnej, • obniżenie wartości kapitału w drodze zmiany umowy spółki

Źródło: [Buk 2011, s. 35].

Z kapitału zakładowego może zostać pokryta strata netto, której wartość przekroczyła sumę kapitałów zapasowego i rezerwowego, ale jedynie do wysokości połowy kapitału zakładowego. W przypadku gdy wartość straty netto przekroczy łącznie sumę kapitału zapasowego i rezerwowego oraz połowy kapitału zakładowego (tzw. strata kwalifikowana), zarząd spółki zobligowany jest do niezwłocznego zwołania zgromadzenia wspólników celem podjęcia decyzji o jej dalszym istnieniu.

3. Zakres ujawnień informacji o kapitale zakładowym w sprawozdawczości finansowej spółek z ograniczoną odpowiedzialnością w latach 1991-2017

W latach 1991-2017 liczba i zakres ujawnień o kapitale własnym, którego składnikiem jest kapitał podstawowy, ulegały zmianom. Miejsce i zakres informacji o kapitale zakładowym zawartych w poszczególnych elementach sprawozdania finansowego spółek z o.o. w latach 1991-2017 przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Miejsce i zakres informacji o kapitale zakładowym w sprawozdawczości finansowej w latach 1991-2017

Regulacje prawa bilansowego	Miejsce informacji o kapitale zakładowym	Zakres informacji o kapitale zakładowym
1	2	3
Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie prowadzenia rachunkowości (Dz.U. 1991, nr 10, poz. 35)	Księgi rachunkowe	Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości ustalonej zgodnie z przepisami o gospodarce finansowej jednostki i z umową o jej utworzeniu (§ 35)
	Bilans	Kapitał zakładowy wykazywany jest jako składnik kapitału własnego w pozycji A.I pasywów. Ustawodawca dopuścił dowolność w kolejności wykazania elementów składowych kapitału własnego. Wyrażony jest w wartości nominalnej udziałów określonej w umowie spółki.
	Sprawozdanie z działalności	Spółki zostały zobligowane do wykazania wielkości i rodzajów kapitałów własnych i udziałów (§ 41 ust. 1 pkt 4)
Ustawa z 29 września 1994 o rachunkowości obowiązująca od 1.01.1995 r. (Dz.U. 1994, nr 121, poz. 591)	Księgi rachunkowe	Kapitał zakładowy wycenia się w wartości nominalnej (art. 28 ust. 1 pkt 7). W księgach rachunkowych wykazywany jest według zasad określonych przepisami prawa i w wartości określonej w umowie spółki o jej utworzeniu. W przypadku postawienia jednostki w stan likwidacji lub upadłości składniki kapitału własnego

Tabela 2, cd.

1	2	3
		należy połączyć, zmniejszając go o własne udziały przeznaczone do sprzedaży (art. 36 ust. 1 pkt 1-3).
	Bilans	Nastąpiło rozbudowanie wzorów bilansu i rachunku zysków i strat. Spółki z o.o. sporządzały sprawozdania zgodnie z załącznikiem 1 i 4. Kapitał zakładowy wykazywany jest w pozycji A.I pasywów jako pierwszy składnik kapitału własnego. Wyrażony jest w wartości nominalnej udziałów, określonej w umowie spółki
	Informacja dodatkowa	Dane o strukturze własnościowej kapitału podstawowego (pkt 2)
Ustawa z 29 września 1994 o rachunkowości obowiązująca od 1.01.2002 r. (Dz.U. 2000, nr 113, poz. 1186; Dz.U. 2001, nr 102, poz. 1117)	Ustawa o rachunkowości	Pojawia się definicja kapitału własnego. Za pomocą tego pojęcia definiowane są aktywa netto, będące aktywami jednostki pomniejszonymi o zobowiązania, wartościowo odpowiadające kapitałowi własnemu
	Księgi rachunkowe	Na dzień bilansowy kapitał zakładowy wycenia się w wartości nominalnej (art. 28 ust. 1 pkt 10). W księgach rachunkowych wykazywany jest według zasad określonych przepisami prawa i w wartości określonej w umowie spółki o jej utworzeniu. W przypadku postawienia jednostki w stan likwidacji lub upadłości składniki kapitału własnego należy połączyć, zmniejszając go o własne udziały przeznaczone do sprzedaży (art. 36 ust. 1, ust. 3 pkt 3)
	Bilans	Kapitał zakładowy wykazywany jest w pozycji A.I pasywa jako pierwszy składnik kapitału własnego. Udziały własne wykazywane są w wielkości ujemnej w pozycji A.III pasywów
	Informacja dodatkowa	Dane o strukturze własnościowej kapitału podstawowego
	Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	Obligatoryjne dla spółek podlegających badaniu przez biegłego rewidenta (art. 45 ust. 3, art. 64 ust. 1) W zestawieniu w pozycji 1 prezentowane były zwiększenia lub zmniejszenia kapitału podstawowego za okres bieżący

1	2	3
		i poprzedni rok obrotowy. Pozycja 3. zawierała informacje o zmianach udziałów własnych
Ustawa z 29 września 1994 o rachunkowości obowiązująca od 1.01.2009 r. (Dz.U 2008, nr 208, poz. 1540; Dz.U. 2008, nr 63 poz. 393; Dz.U. 2008, nr 233, poz. 1466)	Dla spółek sporządzających sprawozdanie finansowe według załącznika 1 zasady dotyczące ksiąg rachunkowych i bilansu przedstawione powyżej są aktualne	
	Informacja dodatkowa	Dane o strukturze własnościowej kapitału podstawowego, w przypadku połączenia jednostek należy wykazać liczbę i wartość nominalną, i rodzaj udziałów wyemitowanych w celu połączenia
	Sprawozdanie z działalności	Informacje o celu nabycia udziałów własnych, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, ceny nabycia oraz ceny sprzedaży tych udziałów w przypadku ich zbycia
Ustawa z 29 września 1994 o rachunkowości obowiązująca od 5.09.2014 r. (Dz.U. 2014, poz. 1100)	Dla spółek sporządzających sprawozdanie finansowe według załącznika 1 zasady przedstawione powyżej są aktualne	
	Spółki z o.o., po spełnieniu warunków zawartych w art. 3 ust. 1a i podjęciu decyzji organu zatwierdzającego, mogą stosować zasady przewidziane dla jednostek mikro przedstawione poniżej	
	Księgi rachunkowe	Na dzień bilansowy kapitał zakładowy wycenia się w wartości nominalnej (art. 28 ust. 1 pkt 10). W księgach rachunkowych wykazywany jest według zasad określonych przepisami prawa i w wartości określonej w umowie spółki o jej utworzeniu. W przypadku postawienia jednostki w stan likwidacji lub upadłości składniki kapitału własnego należy połączyć, zmniejszając go o własne udziały przeznaczone do sprzedaży (art. 36 ust. 1, ust. 3 pkt 3)
	Bilans	W pozycji A pasywów w kapitale własnym wyszczególniono jedynie wartość kapitału podstawowego i należne wpłaty na kapitał podstawowy, wykazywane w wartości ujemnej

Tabela 2, cd.

1	2	3
	Informacja uzupełniająca	Informacje o udziałach własnych, w tym o przyczynie nabycia udziałów własnych dokonanego w roku obrotowym, liczbie i wartości nominalnej nabytych oraz zbytych w roku obrotowym udziałów, a w przypadku braku wartości nominalnej – ich wartość księgową oraz część kapitału podstawowego, którą te udziały reprezentują. W przypadku nabycia lub zbycia odpłatnego należy wykazać równowartość tych udziałów oraz liczbę i wartość nominalną lub, w razie braku wartości nominalnej, wartość księgową wszystkich udziałów nabytych i zatrzymanych, jak również część kapitału podstawowego, którą te udziały reprezentują
	Informacja dodatkowa	Spółka może nie sporządzać, jeśli przedstawi dane uzupełniające do bilansu zgodnie z załącznikiem 4
	Zestawienie zmian w kapitale własnym	Może spółka nie sporządzać, nawet jeśli podlega badaniu przez biegłego rewidenta
	Sprawozdanie z działalności	Może nie być sporządzane, jeśli informacje dotyczące nabytych udziałów własnych przedstawione zostaną w informacji dodatkowej lub informacji uzupełniającej
Ustawa z 29 września 1994 o rachunkowości obowiązująca od 23.09.2015 r. (Dz.U. 2015, poz. 1333)	Dla spółek sporządzających sprawozdanie finansowe według załącznika 1 lub 4 zasady przedstawione powyżej są aktualne Zmianie uległy wzory bilansów dla wszystkich jednostek. Udziały własne stały się składnikiem aktywów wykazywanych w pozycji D	
	Spółki z o.o., po spełnieniu warunków zawartych w art. 3 ust. 1c i podjęciu decyzji organu zatwierdzającego, mogą stosować zasady przewidziane dla małych jednostek	
	Księgi rachunkowe	Na dzień bilansowy kapitał zakładowy wycenia się w wartości nominalnej (art. 28 ust. 1 pkt 10). W księgach rachunkowych

1	2	3
		wykazany jest według zasad określonych przepisami prawa i w wartości określonej w umowie spółki o jej utworzeniu. W przypadku postawienia jednostki w stan likwidacji lub upadłości składniki kapitału własnego należy połączyć, zmniejszając go o własne udziały przeznaczone do sprzedaży (art. 36 ust. 1, ust. 3 pkt 3)
	Bilans	Kapitał podstawowy wykazywany jest w pozycji A.I pasywów. Wartość udziałów własnych prezentowana jest w pozycji D aktywów
	Dodatkowe informacje i objaśnienia	Jeśli jednostka nie sporządza sprawozdania z działalności, to informacje o udziałach własnych wykazuje w zakresie identycznym, jak jednostki mikro (pkt 18)

Źródło: opracowanie własne

Oczywiście, w badanym okresie nowelizacji ustawy o rachunkowości było więcej. Autorka przedstawiła jedynie te, które z punktu widzenia omawianego zagadnienia były najważniejsze.

4. Zakończenie

Znaczenie kapitału zakładowego w spółce z o.o. jest niepodważalne. Nie tylko umożliwia on założenie i rejestrację firmy, lecz także zapewnia środki finansowe do jej funkcjonowania, szczególnie na początku działalności. Jako jedno z najmniej wymagalnych zobowiązań stanowi także o stabilności podmiotu i jego sile ekonomicznej. Powszechnie uważa się również, że jest gwarancją dla wierzycieli na wypadek niewypłacalności firmy.

Znaczenie kapitału zakładowego sprawiło, że na przestrzeni lat liczba i zakres informacji sprawozdawczych w tym zakresie zwiększyła się. W badanym okresie m.in. sformalizowano sposób prezentacji kapitału własnego w pasywach bilansu, zobligowano jednostki podlegające badaniu do sporządzania zestawienia zmian w kapitale własnym. Informacje o kapitale zakładowym pojawiają się także w sprawozdaniach z działalności spółki oraz informacji dodatkowej.

Nowelizacja ustawy z 2014 r. i 2015 r. wprowadziła nowe kategorie podmiotów, tj. mikro i małe jednostki, dla których ustawodawca w sposób znaczący uprościł

obowiązki sprawozdawcze. Jednak nawet te podmioty zobligowane są do ujawnień informacji o kapitale zakładowym.

Interpretując dane o kapitale zakładowym, należy zwrócić uwagę na kilka aspektów. Po pierwsze, wartość kapitału zakładowego informuje jedynie o wartości majątku przekazanego przez właścicieli spółce, najczęściej w momencie jej założenia. Nie oznacza to jednak, że zasoby te nadal są w jednostce i służą do prowadzenia działalności. By kapitał zakładowy mógł być uznany za gwarant stabilności i wypłacalności firmy, jego wartość w bilansie powinna odzwierciedlać rzeczywistą wartość majątku jednostki, a nie być czysto rachunkowym, wirtualnym zapisem. Po drugie, warto przeanalizować zmiany wysokości kapitału zakładowego jednostki dokonywane na przestrzeni lat. Oprócz samej informacji o zaistnieniu takiego zdarzenia, ważny jest powód tego działania. Dlatego pozytywnie należy ocenić poszerzenie najpierw zakresu pasywów, a od 2015 r. aktywów bilansu o pozycję „udziały własne” oraz zobligowanie jednostek do ujawnienia w sprawozdaniu z działalności i/lub w informacji dodatkowej i uzupełniającej celu nabycia lub zbycia udziałów oraz ich wartości nominalnej. Analiza zmian w wysokości kapitału zakładowego oraz nabywania i zbywania udziałów własnych obrazuje realizowaną w jednostce strategię działania.

Dążąc do zwiększenia jawności i przejrzystości kapitału zakładowego spółek, warto zastanowić się nad wprowadzeniem obowiązku ujawniania umów zawartych pomiędzy spółką a jej wspólnikami. Chodzi tu np. o umowy pożyczek, poręczeń czy gwarancji. Posiadanie takich umów z jednej strony w zdecydowany sposób zwiększa możliwości finansowe jednostki, jej stabilność i wypłacalność, z drugiej może stanowić swego rodzaju *equity*.

Literatura

- Buk H. (red), 2011, *Zestawienie zmian w kapitale własnym według polskich i międzynarodowych standardów rachunkowości*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice.
- Cierkoński P., 2013, *Ochrona kapitału zakładowego – fikcja czy rzeczywistość?*, Gazeta Podatkowa, nr 70 (1007).
- Gmytrasiewicz M., Karmańska A., 2002, *Rachunkowość finansowa*, Difin, Warszawa.
- Hejnar J., Micherda B., 2011, *Kapitały własne, aktywa pieniężne i rozrachunki*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.
- Seredyński R., Szaruga K., Lenarcik A., Dziedzica M., 2015, *Operacje gospodarcze w praktyce księgowej. Wycena i ujęcie na kontach według polskiego prawa bilansowego (w tym KSR), MSR/MSSF, prawa podatkowego*, ODDK, Gdańsk.
- Ustawa z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, Dz.U. 2016, poz. 1578.
- Ustawa z 29 września 1994 o rachunkowości, Dz.U. 2016, poz. 1047.
- Walińska E., Rzetelska A., Jurewicz A., 2016, *Kapitał własny spółek kapitałowych jako kategoria prawna i ekonomiczna sprawozdania finansowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.